

Σύντομες ερωτήσεις/απαντήσεις για τον ασθενή και τους γονείς

από το Ωτορινολαρυγγολογικό Τμήμα
του Νοσοκομείου Παιδων Αθηνών
«Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ»



Απόφραξη του αυτιού από βύσμα κυψελίδας («κεράκι»)

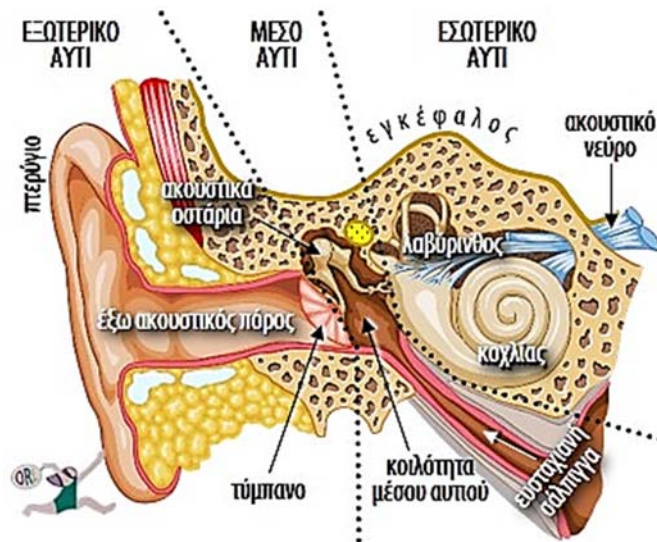
1. Τι είναι η κυψελίδα ή «κεράκι» ;;

Το έξω αυτί του ανθρώπου αποτελείται από το πτερύγιο, που φαίνεται στο πλάι του κεφαλιού και το έξω ακουστικό πόρο, δηλαδή την τρύπα που οδηγεί στο τύμπανο (εικόνα 1). Το δέρμα που καλύπτει το εξωτερικό τμήμα αυτού του πόρου διαθέτει ειδικούς αδένες που παράγουν την κυψελίδα (μία καφε-κίτρινη ουσία που μοιάζει με κερι). Η κυψελίδα «παγιδεύει» σκόνη και μικρά σωματίδια, τα οποία έτσι δεν μπορούν να φθάσουν στο τύμπανο. Επίσης, η κυψελίδα αδιαβροχοποιεί το δέρμα του εξωτερικού αυτιού έτσι ώστε αυτό να διατηρείται στεγνό και να προφυλάσσεται από τα μικρόβια. Συνήθως η κυψελίδα συγκεντρώνεται σε μικρές ποσότητες και στη συνέχεια «στεγνώνει» και «κατρακυλάει» προς τα έξω παρασύροντας μαζί της σκόνης και μικροαντικείμενα (κύτταρα του δέρματος που «ξεφλουδίζει», τριχίδια, κλπ). Επίσης, βγαίνει προς τα έξω με τη βοήθεια της κίνησης του δέρματος του έξω ακουστικού πόρου, το οποίο αργά-αργά κινείται από μέσα προς τα έξω.

Η κυψελίδα παράγεται σε όλα τα φυσιολογικά αυτιά. Συνήθως το αυτί παράγει τόση κυψελίδα όση χρειάζεται. Αν αυτή δημιουργήσει κάποιο πρόβλημα (πχ, φλεγμονή και πόνο ή απόφραξη και βαρηκοΐα) θα πρέπει να αφαιρεθεί από ωτορινολαρυγγολόγο. Αυτό όμως θα το συστήσει ο γιατρός σας.

Ο έξω ακουστικός πόρος μπορεί να αποφραχθεί από κυψελίδα όταν στην προσπάθεια που κάνουμε να καθαρίσουμε το αυτί μας με ένα cotton-tip (ή μολύβι, οδοντογλυφίδα, κλπ) σπρώξουμε την κυψελίδα βαθύτερα. Γενικά, κάθε τι που εμποδίζει τον φυσιολογικό τρόπο αυτοκαθαρισμού του αυτιού που περιεγράφηκε παραπάνω, μπορεί να γίνει αιτία απόφραξης του έξω ακουστικού πόρου από βύσμα κυψελίδας. Εκτός από την κακή χρήση των cotton-tips, άλλη αιτία απόφραξης του αυτιού είναι ο στενός έξω ακουστικός πόρος (μία σχετικά συχνή ανατομική ανωμαλία), η χρήση ωτοασπίδων και τα ακουστικά (της βαρηκοΐας ή για τη μουσική/τηλέφωνο), που λόγω της καθημερινής χρήσης τους εμποδίζουν την ροή της κυψελίδας προς τα έξω.

Το βύσμα της κυψελίδας αποτελεί μία από τις συχνότερες αιτίες βαρηκοΐας.



Εικόνα 1: Ανατομία του αυτιού

2. Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς στο σπίτι ;;

Αν το παιδί παραπονιέται και οι γονείς δουν αρκετό «κεράκι» μέσα στο αυτί, μπορούν να σκουπίσουν το εξωτερικό μέρος (μέχρι την είσοδο του έξω ακουστικού πόρου, δηλαδή όσο μπορούν να δουν με άμεση όραση) με μία λεπτή πετσέτα.

Αυτό μετά από το τακτικό μπάνιο/λουσίμο είναι αρκετό για να διατηρήσει τα αυτιά του παιδιού καθαρά και χωρίς προβλήματα.

3. Τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ να κάνουν οι γονείς ;;

- Να μη χρησιμοποιήσουν cotton-tips (μπαντονέτες) ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο για να καθαρίσουν βαθύτερα, μέσα στο αυτί, εκεί που δεν μπορούν να δουν. Μια τέτοια κίνηση μπορεί να τραυματίσει τον ευαίσθητο έξω ακουστικό πόρο ή να σπρώξει το «κεράκι» προς το τύμπανο, κάτι που θα δυσκολέψει την αφαίρεσή του ακόμα και από τον γιατρό.
- Να μην χρησιμοποιούν για το καθάρισμα του αυτιού σκευάσματα και ουσίες άγνωστης ή αμφίβολης προέλευσης.
- Να μην χρησιμοποιούν μεθόδους και τεχνικές που δεν είναι σίγουρα ασφαλείς και αποτελεσματικές (πχ, τους κώνους καθαρισμού των αυτιών).
- Στην αγορά διατίθενται πολλά αναγνωρισμένα σκευάσματα -συνήθως σε σταγόνες- για το καθάρισμα των αυτιών, αλλά ακόμα κι αυτά δεν θα πρέπει να τα χρησιμοποιούν χωρίς πρώτα να ενημερώσουν τον γιατρό τους.

4. Πότε πρέπει να επισκεφθούν τον Ωτορινολαρυγγολόγο για το καθάρισμα του αυτιού ;;

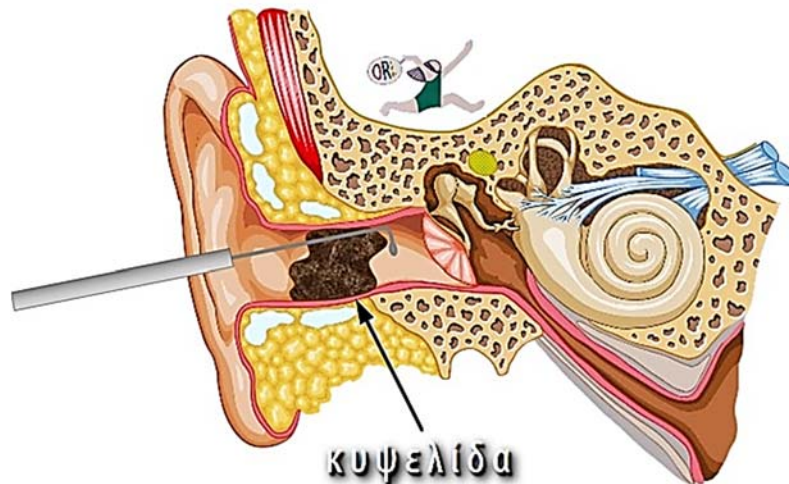
Η σύσταση γίνεται συνήθως από τον παιδίατρο, είτε γιατί αντιλήφθηκε κάποιο πρόβλημα ακοής ή γιατί υπάρχει κάποια άλλη ενόχληση και το «κεράκι» εμποδίζει την καλή ορατότητα του τυμπάνου. Ο καθαρισμός γίνεται στο ωτορινολαρυγγολογικό ιατρείο, με τη χρήση ειδικών εργαλείων ή και της αναρρόφησης (εικόνα 2).

Του καθαρισμού μπορεί να προηγηθεί μία προετοιμασία λίγων ημερών με ωτικές σταγόνες για να μαλακώσει ή να ρευστοποιηθεί η κυψελίδα, έτσι ώστε να αφαιρεθεί ευκολότερα, πάντα μετά από σύσταση γιατρού.

Ο καθαρισμός δεν είναι επώδυνος, ωστόσο κάποια παιδιά δεν συνεργάζονται γιατί ενοχλούνται από τα εργαλεία ή το θόρυβο. Αν δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για ορισμένες εξηγήσεις της διαδικασίας

καθαρισμού, τα μεγαλύτερα παιδιά (>5-6 ετών) κατανοούν και συνεργάζονται. Μικρότερα παιδιά (<5 ετών) συνήθως απαιτούν ακινητοποίηση της κεφαλής από τον γονέα. Σε μεγάλα παιδιά που παρά τις εξηγήσεις δεν συναινούν στον καθαρισμό, είναι προτιμότερο να εφαρμοσθούν άλλες εναλλακτικές λύσεις, ακόμα και καθαρισμός υπό αναισθησία. Διαφορετικά μπορεί να προκληθεί τραυματισμός και μόνιμη βλάβη στο αυτί.

Η πλύση του αυτιού -που γίνεται συχνά στους ενηλίκους- δεν εφαρμόζεται στα παιδιά.



Εικόνα 2: Καθαρισμός της κυψελίδας με ειδικό εργαλείο (άγκιστρο).

Συζητείστε με τον γιατρό σας για όλες τις απορίες και τα ερωτήματα που έχετε για το θέμα. Ζητείστε περισσότερες πληροφορίες. Μια και γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλον την περίπτωσή σας, είναι ο μόνος αρμόδιος να σας απαντήσει υπεύθυνα και να σας κατευθύνει σωστά.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με:
Ωτορινολαρυγγολογικό Τμήμα, Νοσοκομείο Παιδων «Π. & Α. Κυριακού»
Τηλ. 2132009114 και 2132009224

Τελευταία ενημέρωση: Δεκέμβριος 2020

!!! ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ !!!

Οι πληροφορίες που διαβάσατε έχουν **ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ** χαρακτήρα. Δεν θα πρέπει να τις θεωρήσετε σαν ιατρικές συμβουλές ή να βασισθείτε σε αυτές αντικαθιστώντας την ιατρική εξέταση.

Αν αντιμετωπίζετε παρόμοιο πρόβλημα **ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΓΙΑΤΡΟ** για την διάγνωση και τη θεραπεία του.